

Kallelse

Bygg- och Miljönämnden

Onsdag den 15 maj 2019

Bygg- och miljönämnden

2019-05-08

2

Plats: Kommunkontoret, sammanträdesrummet Tjädern

Veckodag: ONSDAG

Datum: 2019-05-15

Tid: 10:00

Sammanträde: BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

Ärenden: Val av justerare

1. Delegationsbeslut och meddelande. Bilaga 1.
2. Information.
3. Yttrande över Vattenfall AB:s ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att avleda mer vatten genom kraftverkets turbiner vid Näverede kraftverk i Ragunda kommun.
4. Yttrande över Vattenfall AB:s ansökan om tillstånd enligt 11 kap. miljöbalken att avleda mer vatten genom kraftverkets turbiner vid Stuguns kraftverk i Ragunda kommun
5. Yttrande över tillägg till översiktsplan för Strömsunds kommun, vindkraft.
6. Undersökning förorenad mark. Åsen 1:133.
7. Beslut om att sända upprättat planförslag på samråd, del av Stugubyn 3:114, nya kyrkan.
8. Preliminära ramar 2020 för Bygg- och miljönämnden. Bilaga 2
9. Kompletteringar åtgärdsplan livsmedel. Bilaga 3.

10. Lokala föreskrifter för att skydda människors hälsa och miljö.
Bilaga 4.
11. Ansökan om bygglov för inredande av lägenhet. Hammaren 1:17.
12. Ansökan om bygglov för uppförande av vindkraftanläggning bestående av sex vindkraftverk. Munsåker 1:4 och Ragunda-Böle 2:10.
13. Ansökan om bygglov för uppförande av vindkraftanläggning bestående av sex vindkraftverk. Ragunda -Böle 1:11 och 1:59.
14. Ansökan om strandskyddsdispens för uppförande av förrådsbyggnad.
Byn 1:17.
15. Ansökan om strandskyddsdispens för uppförande av förrådsbyggnad.
Näverede 1:26.

OBS! Kallelsen tillställs suppleanterna för kännedom

BMN §

DELEGATIONSBESLUT OCH MEDDELANDE

BILAGA 1.

BMN §

INFORMATION

Bygg- och miljöchef Göran Hansson

1. Ekonomisk redovisning för 1 januari – 15 maj 2019.
2. Information om vindkraften i kommunen – läget.
3. Verksamhetsinformation.
4. Information om Klimatstrategin i Jämtlands län.
5. Information om samrådsmöte, plan för prövning av vattenkraft.
6. Information om koldioxidbudgeten.
7. Information om ansökan Miljö- och hälsoskyddsinspektör.
8. Information om samråd inom vattenförvaltning.

BMN §

Dnr 2018.817

YTTRANDE ÖVER VATTENFALL AB:S ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN ATT AVLEDA MER VATTEN GENOM KRAFTVERKETS TURBINER VID NÄVEREDE KRAFTVERK I RAGUNDA KOMMUN

BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT

Bygg- och miljönämnden beslutar att föreslå mark- och miljödomstolen besluta att medge tillstånd till ökad drivvattenföring från 600 m³/s till 680 m³/s under en period av 5 år. En studie av strand och bottenerosion, ekologisk status samt om det lokala fiskbeståndet påverkas bör utföras under tiden.

Alternativt bör ökad drivvattenföring enligt ansökan inte tillåtas förrän efter det att en ny miljöprovning av vattenkraftverket vid Näverede är slutförd och nytt tillstånd föreligger.

Alternativt förslag till beslut

Bygg- och miljökontoret föreslår att bygg- och miljönämnden beslutar avge följande yttrande till mark- och miljödomstolen.

Yttrande

Vattenfall Indalsälven AB har hos Mark- och miljödomstolen ansökt om att få öka tillståndet för kraftverket att sluka mer vatten via sina turbiner. Ansökan omfattar totalt fem kraftverk i Ragunda kommun. Vid detta kraftverk från dagens tillåtna 600 m³/s till 680 m³/s. Energiproduktionen kan därmed öka med ca 2 GWh/år till totalt 351 GWh.

Flera miljöprovningar angående uttagsmängd pågår i Indalsälven gällande vattenkraftverk. Det kan därför vara lämpligt att provningarna och den totala påverkan, kumulativ påverkan och potential för miljöförbättringar utreds gemensamt istället för att varje kraftverk provas var för sig. Det bör ge en bättre möjlighet och perspektiv på förslagna åtgärder, deras påverkan och den potential till miljöförbättringar som finns och kan göras.

Av bifogad miljökonsekvensbeskrivning framkommer att förutsedd miljöpåverkan som erosion, sedimenttransport, fiskskador mm är mkt liten eller obefintlig. Påpekas här bör liksom tidigare att bedömningar av biologiska kvalitetsfaktorer inte är möjliga på grund av att underlagsmaterial saknas (elfiskeinventeringar, bottenfaunainventeringar mm).

De lokala effekter som inte undersökts eller beskrivs i ansökan är bland annat

- påverkan på lokalklimat på grund av dammens effekt på vattenföring, dimmbildning mm
- risk för kumulativa effekter på erosion med efterföljande risk för ras och skred
- kommunen har tre stora vattentäkt som ligger nedströms tre av de vattenkraftverk som provas just nu. Kumulativ och individuell påverkan på respektive vattentäkt saknas i underlaget
- närmare studie av ansökt ändring på kulturmiljön vid respektive kraftverk saknas.

Om tillstånd lämnas till ökad drivvattenföring (slukning) enligt ansökan kommer möjligheten att använda vattnet till annat t ex omlöp för vandringsfisk att försvinna helt eller försvåras avsevärt. Tillgången till vatten som kan vara enda möjligheten till att uppnå status god ekologisk potential försvinner eller försvåras avsevärt om beslut om detta vatten tas permanent. Vår bedömning är att det trots den kraftiga utbyggnaden av älven ändå finns möjlighet till miljöförbättringar i samband med olika provningar.

En miljöprovning för Näverede kraftverk är såvitt vi förstår planerat till år 2036. Plan för provning av befintlig vattenkraft i Sverige ska diskuteras och är ute på remiss sommaren 2019 med remisstid till och med juni. Slutgiltigt beslut om hur ökad vattenavledning ska fördelas vid Näverede kraftverk borde kunna anstå fram tills provningsplanen och tillhörande föreskrifter fastställts.

Generellt i samtliga aktuella ärenden har frågan om flottningsvatten inte medtagits. När flottningen las ned kan, det då tillgängliga flottningsvattnet ha tillförts kraftverket utan prövning. Detta måste anses som en brist om så är fallet.

Om samtliga verksamheter erhåller tillstånd skapas ett ekonomiskt utrymme uppskattningsvis ca 8 miljoner kronor/år vid max utnyttjad effektökning och då i ca 40 år 320 miljoner kronor räknat med ett spotpris på 40 öre/Kwh som bör diskuteras och ingå i prövningen av samtliga verksamheter.

DIREKTJUSTERAS

BMN §

Dnr 2018.819

YTTRANDE ÖVER VATTENFALL AB:S ANSÖKAN OM TILLSTÅND ENLIGT 11 KAP. MILJÖBALKEN ATT AVLEDA MER VATTEN GENOM KRAFTVERKET'S TURBINER VID STUGUNS KRAFTVERK I RAGUNDA KOMMUN**BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT**

Bygg- och miljönämnden beslutar att föreslå mark- och miljödomstolen besluta att medge tillstånd till ökad drivvattenföring från 580 m³/s till 680 m³/s under en period av 5 år. En studie av strand och bottenerosion, ekologisk status samt om det lokala fiskbeståndet påverkas bör utföras under tiden.

Alternativt bör ökad drivvattenföring enligt ansökan inte tillåtas förrän efter det att en ny miljöprövning av vattenkraftverket vid Stugun är slutförd och nytt tillstånd föreligger.

Alternativt förslag till beslut

Bygg- och miljökontoret föreslår att bygg- och miljönämnden beslutar avge följande yttrande till mark- och miljödomstolen.

Yttrande

Vattenfall Indalsälven AB har hos Mark- och miljödomstolen ansökt om att få öka tillståndet för kraftverket att sluka mer vatten via sina turbiner. Ansökan omfattar totalt fem kraftverk i Ragunda kommun. Vid detta kraftverk från dagens tillåtna 600 m³/s till 680 m³/s. Energiproduktionen kan därmed öka med ca 1 GWh/år till totalt 183 GWh.

Flera miljöprövningar angående uttagsmängd pågår i Indalsälven gällande vattenkraftverk. Det kan därför vara lämpligt att prövningarna och den totala påverkan, kumulativ påverkan och potential för miljöförbättringar utreds gemensamt istället för att varje kraftverk prövas var för sig. Det bör ge en bättre möjlighet och perspektiv på förslagna åtgärder, deras påverkan och den potential till miljöförbättringar som finns och kan göras.

Av bifogad miljökonsekvensbeskrivning framkommer att förutsedd miljöpåverkan som erosion, sedimenttransport, fiskskador mm är mkt liten eller obefintlig. Påpekas här bör liksom tidigare att bedömningar av biologiska kvalitetsfaktorer inte är möjliga på grund av att underlagsmaterial saknas (elfiskeinventeringar, bottenfaunainventeringar mm).

De lokala effekter som inte undersökts eller beskrivs i ansökan är bland annat

- påverkan på lokalklimat på grund av dammens effekt på vattenföring, dimmbildning mm
- risk för kumulativa effekter på erosion med efterföljande risk för ras och skred
- kommunen har tre stora vattentäkter som ligger nedströms tre av de vattenkraftverk som prövas just nu. Kumulativ och individuell påverkan på respektive vattentäkt saknas i underlaget
- närmare studie av ansökt ändring på kulturmiljön vid respektive kraftverk saknas.

Om tillstånd lämnas till ökad drivvattenföring (slukning) enligt ansökan kommer möjligheten att använda vattnet till annat t ex omlöp för vandringsfisk att försvinna helt eller försvåras avsevärt. Tillgången till vatten som kan vara enda möjligheten till att uppnå status god ekologisk potential försvinner eller försvåras avsevärt om beslut om detta vatten tas permanent.

Vår bedömning är att det trots den kraftiga utbyggnaden av älven ändå finns möjlighet till miljöförbättringar i samband med samtliga prövningar som nu föreligger vid Vattenfalls anläggningar inom Ragunda kommun.

En miljöprövning för Näverede kraftverk är såvitt vi förstår planerat till år 2036. Plan för prövning av befintlig vattenkraft i Sverige ska diskuteras och är ute på remiss sommaren 2019 med remisstid till och med juni. Slutgiltigt beslut om hur ökad vattenavledning ska fördelas vid Näverede kraftverk borde kunna anstå fram tills prövningsplanen och tillhörande föreskrifter fastställts.

Generellt i samtliga aktuella ärenden har frågan om flottningsvatten inte medtagits. När flottningen las ned kan, det då tillgängliga flottningsvattnet ha tillförts kraftverket utan prövning. Detta måste anses som en brist om så är fallet.

Om samtliga verksamheter erhåller tillstånd skapas ett ekonomiskt utrymme uppskattningsvis ca 8 miljoner kronor/år vid max utnyttjad effektökning och då i ca 40 år 320 miljoner kronor räknat med ett spotpris på 40 öre/Kwh som bör diskuteras och ingå i prövningen av samtliga verksamheter.

DIREKTJUSTERAS

BMN §

Dnr 2019.386

YTTRANDE ÖVER TILLÄGG TILL ÖVERSIKTSPLAN FÖR STRÖMSUNDS KOMMUN, VINDKRAFT

FÖRSLAG TILL BESLUT

Bygg- och miljönämnden beslutar att lämna synpunkterna som svar på remiss tillägg översiktsplan.

Ärendebeskrivning

Strömsunds kommun översänder för samråd en revidering av kommunens fördjupade översiktsplaner som rör vindkraft (2005 och 2009). Syftet är att sammanföra planerna till en, förändra där det behövs pga teknikutvecklingen samt förbereda för nästa totala revidering av översiktsplanen.

Arbetet har föregåtts av en medborgarenkät som utvärderat hur boende upplever vindkraft och dess konsekvenser.

Ragunda kommun har granskat förslaget till tillägg och menar att det är väl genomtänkt förslag till ändringar. Förslaget ändrar inte något i de gemensamma områden som redan finns beslutade om för storskalig vindkraft (Ögonfågeln och Bodhögarna). Vid omprövning av tillstånd inom dessa områden bör samverkan mellan kommunerna ske tidigt i processen.

DIREKTJUSTERAS

BMN §

Dnr 2019.193

UNDERSÖKNING FÖRORENAD MARK

BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT

Bygg- och miljönämnden beslutar med stöd av 26 kap 9 § miljöbalken (1998:808) och med hänvisning till 26 kap 21 och 22 §§, 2 kap 3,7 och 8 §§ samt 10 kap 1 och 2 §§ att förelägga Z-skrot AB med organisationsnummer 556231-1455 att:

1. Först upprätta en provtagningsplan för miljöteknisk markundersökning av föroreningar på fastigheten Åsen 1:133 och lämna denna till Bygg- och miljönämnden senast två månader efter delgivning av detta beslut. Provtagningsplanen ska bland annat innehålla:
  - beskrivning av undersöknings- och analysmetodik
  - vilka ämnen som avses analyseras, med motivering. Analyserna ska åtminstone omfatta undersökning av ämnen/föroreningar relaterade till verksamhet.
  - placering av provpunkter (med motivering och karta) och valda analysparametrar för respektive punkt.
2. Därefter utföra en miljöteknisk markundersökning på fastigheten Åsen 1:133 i enlighet med framtagen provtagningsplan.
3. Slutligen inkomma med slutrapport till Bygg- och miljönämnden efter utförd miljöteknisk markundersökning. Slutrapporten ska lämnas in senast fem månader efter att miljökontoret godkänt provtagningsplanen, eller vid en senare tidpunkt som miljökontoret bestämmer.

Slutrapporten ska redovisa resultatet från provtagningen och en riskklassning enligt MIFO-metoden av fastigheten. Provtagningsplan, markundersökning samt slutrapporten ska följa Naturvårdsverkets framtagna MIFO-metodik, fas 2, enligt anvisningar i Naturvårdsverkets rapporter 4918, 4310 och 4311, samt Svenska Geotekniska Föreningens Fälthandbok (SGF Rapport 2:2013).

Kommunikation

Bygg- och miljökontoret har skickat förslag till beslut för kommunikation till:

Verksamhetsutövare: Z-Skrot, 556231-1455

Fastighetsägare: K.A Driftteknik, 556605-8664

Samt för kännedom till Anders Andersson, konsult.

under perioden 2019-03-06—04-05. Inga synpunkter har inkommit.

Ärendebeskrivning

På fastigheten Åsen 1:133 bedrevs från 1994 till 2018 skrothantering och sedan 2007 bilskrotningsverksamhet. Verksamheten har orsakat föroreningar på fastigheten genom bland annat läckage av metaller, oljor och andra kemikalier till marken. Länsstyrelsen har riskklassat fastigheten till riskklass 3 enligt MIFO fas 1. Riskklass 3 innebär att det råder en stor risk för negativ påverkan från föroreningar på människors hälsa och på miljön. Vi bedömer dock att den riskklassning som utfördes 2005 är missvisande utifrån de provtagningar som utförts på fastigheten. Bygg- och miljönämnden gör bedömningen att de undersökningar och provtagningar som utförts, inte är tillräckliga för att avgöra vilka saneringsåtgärder som bör vidtas.

Bakgrund

Skrotverksamheten som bedrevs på fastigheten Fors Prästbord 1:1 och har sedan 1994 bedrivits på ovanstående fastighet. Anledningen till att verksamheten hamnade på fastigheten Åsen 1:133 har främst varit närheten till Z-lyften och intilliggande företag som levererat sitt skrotavfall till Z-skrot.

Skroten har med åren förändrats. De tidigare åren har det varit metallskrot från bl.a. Z-lyften och kraftverken med kabel och transformatorer. Succesivt har verksamheten övergått till att omfatta all skrotverksamhet och 2009 har det skett en auktorisation av bilskrotning på fastigheten.

Endast tömda transformatorer togs emot. Demontering skedde inomhus och metallen skickades sedan till Karlstad. Elkablar har skalats, granulerats och sålts vidare. Den verksamheten har skett i en verkstadslokal på fastigheten. Plast har mellanlagrats och sålts vidare till Umeå Energi för förbränning. Demontering av elskåp har skett som kan innehålla kvicksilver i brytare och kondensatorer. Det har inte framgått om de kylar och frysar som hanterats tömts på gas eller bara skickats vidare. Under 1997 inlämnades en anmälan enligt miljöbalken om tvättning av bryggor och bakgavellyftar. Bygg- och miljönämnden förbjöd verksamheten efter en sommar med hänvisning till att oljeavskiljaren bedömdes vara för liten.

Under 2009 lämnade Länsstyrelsen auktorisation till bilskrotningsverksamhet och anmälan enligt miljöbalken hanterades av Bygg- och miljönämnden. Bilskrotningen pågick inomhus i en verkstadslokal. I lokalen fanns oljeavskiljare och utrustning för omhändertagande av köldmedia från bilarnas luftkonditionering.

På fastigheten har en cistern för diesel och tankning av egna fordon funnits. Cisternen byttes ut 2007 ut till en ny invallad cistern. Cisternen finns idag kvar på fastigheten.

Verksamheten har bedrivits av Z-skrot AB med organisationsnummer 556231-1455. Mellan 1984-1999 som Edvardssons åkeri i Bispgårdens AB och sedan 1999 som Z-skrot. Organisationsnumret har hela tiden varit densamma. Bolagsverkets förändringar i namn framgår av bilaga 1, utdrag från bolagsverket.

Fastigheten Åsen 1:133 avstyckades 1994 och endast Z-skrot har haft skrotverksamhet på fastigheten. Bygg- och miljökontoret har inte hittat någon tidigare verksamhetsutövare på platsen. Verkstadslokalen byggdes 1997 då i samband med att en ny detaljplan för området togs fram.

Nuvarande fastighetsägare K.A Driftteknik, (556605-8664) har som Bygg- och miljökontoret uppfattar det, känt till att föroreningar finns på fastigheten och att skrot- och bilskrotningsverksamhet har bedrivits på fastigheten.

Bedömning

Med hänvisning till verksamhetens art och att den pågått under många år finns misstanke om att föroreningar finns i marken på grund av själva hanteringen, spill och läckage. Med stöd av de provtagningar som utförts bekräftas att föroreningar finns inom fastigheten. Inom området varierar markförhållanden med fyllmassor samt naturliga jordarter som silt m fl. Fyllnadsmassor som är mer genomsläppliga än den naturliga jordarten på platsen i kombination med ledningsdragningar inom området, gör att det finns risk att föroreningar i marken kan spridas till omgivningen via yt-mark och grundvatten. Spridningsrisk ut från området finns också genom att förorenad jord medvetet eller genom misstag förs ut från området. Bygg- och miljökontoret bedömer därför att det finns risk för människors hälsa och miljön. Det är därför motiverat att området undersöks genom ytterligare provtagningar för att bedöma föroreningsmängder, utbredning och vid behov sanering.

Bygg- och miljökontoret anser det angeläget att föroreningssituationen på fastigheten utreds närmare och att det genom provtagningar går att bedöma utbredning och lokalisering av föroreningar. Detta för att kunna bedöma behov och typ av efterbehandlingsåtgärder.

Av utförd ansvarsutredning och genomgång av handlingar i ärendet, framgår att nuvarande och tidigare ägarna av fastigheten känt till att det förekom föroreningar i marken. Bygg- och miljönämnden anser att ansvarig är Z-skrot som bedrivit skrotning- och bilskrotningsverksamhet under perioden 1994-2018. Pengar finns avsatta för provtagning/sanering från det att auktorisationen för bilskrotningsverksamhet lämnades. Länsstyrelsen i Jämtlands län ansvarar för kontot.

Mot bakgrund av att ovanstående, bedömer Bygg- och miljökontoret att det finns skäl att förelägga Z-skrot med organisationsnummer 556231-1455 att inkomma med en provtagningsplan, utföra undersökningar av föroreningar på fastigheten samt att även genomföra en riskbedömning av påvisade föroreningar.

Gällande bestämmelser

De misstänkta föroreningarna på fastigheten gäller verksamhet som pågått perioden 1994-2018. Enligt 10 kap 2 § miljöbalken är den som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som har bidragit till en föroreningskada eller allvarlig miljöskada (verksamhetsutövaren) ansvarig för det avhjälpande som ska ske enligt bestämmelserna i kapitel 10 miljöbalken. Efterbehandling av sådana områden, byggnader eller anläggningar som anges i

1 §, dvs. mark- och vattenområden, grundvatten, en byggnad eller en anläggning som är så förorenade att det kan medföra skada eller olägenhet för människors hälsa eller miljön.

Om någon verksamhetsutövare inte kan utföra eller bekosta efterbehandling ansvarar den som förvärvat fastigheten och vid förvärvet känt till föroreningarna eller då borde ha upptäckt dem enligt 10 kap. 3 § miljöbalken. Fastighetsägaransvar kommer ifråga om den aktuella fastigheten har förvärvats efter den 31 december 1998 (15 § lagen (1998:811) om införande av miljöbalken).

Enligt 2 kap. 2 § miljöbalken ska den som bedriver eller avser att bedriva en verksamhet eller vidta en åtgärd skaffa sig den kunskap som behövs med hänsyn till verksamhetens eller åtgärdens art om omfattning för att skydda människors hälsa och miljön mot skada eller olägenhet.

Enligt 8 § ansvarar alla som bedriver eller har bedrivit en verksamhet eller vidtagit en åtgärd som medfört skada eller olägenhet för miljön till dess skadan eller olägenheten har upphört för att denna avhjälps i den omfattning det kan anses skäligt enligt 10 kapitlet.

Tillsynsmyndigheten får med stöd av 26 kap. 9 § miljöbalken meddela förelägganden för att miljöbalkens bestämmelser efterlevs. Tillsynsmyndigheten får förelägga den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som det finns bestämmelser om i miljöbalken eller i föreskrifter som meddelats med stöd av balken, att till myndigheten lämna de uppgifter och handlingar som behövs för tillsynen, enligt 26 kap. 21 §. Detsamma gäller också för den som annars är skyldig att avhjälpa olägenheter från sådan verksamhet.

Av 26 kap. 22 § miljöbalken framgår att den som bedriver en verksamhet eller vidtar en åtgärd som kan befaras medföra olägenheter för människors hälsa eller miljön eller den som annars är skyldig att avhjälpa en olägenhet från sådan verksamhet är skyldig att utföra sådana undersökningar av verksamheten och dess verkningar som behövs för tillsynen.

BMN §

Dnr 2015.783

**BESLUT OM ATT SÄNDA UPPRÄTTAT PLANFÖRSLAG PÅ
SAMRÅD, DEL AV STUGUBYN 3:114, NYA KYRKAN****BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT**

Bygg- och miljönämnden beslutar att planförslaget ska sändas ut på samråd.

Sökande: Ragunda kommun
Box 150
844 21

Org.nr: 212000-2452

Fastighet: Del av Ragunda Stugubyn 3:114

Ärendebeskrivning:

Bygg- och miljönämnden har i ett beslut 2015-09-01 § 59, lämnat positivt planbesked för ändring av gällande detaljplanen över del av fastigheten Ragunda Stugubyn 3:114.

Planens syfte

Planförslagets syfte är att möjliggöra byte av mark mellan kommunen och kyrkan. En del av Stugubyn 5:36, som ägs av kyrkan, ingår i kvartersmark för industriändamål. Den delen avser kommunen förvärva. Den byts då mot en skogsklädd slänt söder om kyrkan (del av Stugubyn 3:114).

Handlingar

Som beslutsunderlag finns förslag till plankarta med tillhörande planbestämmelser, planbeskrivning, miljöbedömning enligt samt grundkarta. Fastighetsförteckning för utskick vid samrådet är beställd till den 17 maj.

Övrigt

Planarbetet sker på sökandens initiativ. Sökanden bekostar planen som genomförs med standardförfarande.

BMN §

Dnr 2019.130

PRELIMINÄRA RAMAR 2020 FÖR BYGG- OCH MILJÖNÄMNDEN

FÖRSLAG TILL BESLUT

Bygg- och miljönämnden beslutar att den preliminära budgetramen för 2020 ska vara

Ärendebeskrivning

Göran Hansson, Bygg- och miljöchef redogör för 2020-års budgetprocess. Arbetet i kommunen har hittills lett fram till ett preliminärt förslag till budgetram. Arbetet kommer att fortgå över sommaren och avslutas med att budget tas i Kommunfullmäktige i november i år.

Förslag preliminär ram

Budgetramen har utarbetats efter instruktion framtagen av ekonomi- avdelningen och politiken, vilket i korthet innebär att löneökningar tillförts till 2018 års budget. Den preliminära budgetramen för 2020 föreslås då vara 5638,0 tkr.

Förslag enligt behovsutredning 2019

Bygg- och miljökontorets behovsutredning bygger på den lagstiftning som bygg- och miljönämnden har ansvar för vid prövningar, tillsyn och för information. Enligt behovsutredningen behöver ramen vara 6369,1 tkr.

Konsekvensbeskrivning utifrån behovsutredning 2019

En konsekvensbeskrivning har tagits fram för budgetnivå 6369,1,0 tkr vilket följer här nedan. Bygg- och miljönämndens budget är lagd efter att behovsutredning 2019 som utgår utifrån vilka åtaganden man har.

Verksamhet	Förslag Budget 2020	Budget 2019	Utfall 2018
200–Nämnd	158,0	20,5	60,7
201–Plan o Bygg	-136,8	-13,5	-356,4
202–Miljö o Hälso	4561,9	4231,8	3488,4
203–Trafik o Bost	1500,0	1279,0	1455,7
TOTAL	6369,10	5473,8	4657,4

200 – Bygg och Miljönämnd – Då det blivit en ny nämnd så innebär det en annan beräkning av arvoderingen. Det innebär också en ökad kostnad för utbildning, därav den högre budgeten.

201 – Plan och Bygg Verksamhet – Här budgeterar vi för ökade intäkter på plansidan, men även ökade kostnader för arkitekt.

202 – Miljö och Hälsoskydd – Här budgeteras det för 1,4 tjänster som är fördelade 0,7 på vardera miljö- samt plan- och bygg.

203 – Trafik och Bostadsanpassning – Här har vi budgeterat enligt utfall 2018 med en liten prisjustering uppåt.

551 – Alkoholhandläggning – Ny budgetpost för Bygg o Miljö. Svårbedömt med intäkter men här ligger nu 0,5 tjänst för handläggare som ska ha hand om tobak, läkemedel samt alkohol.

BILAGA 2:

Konsekvensbeskrivning föreslagen budgetram 2020 samt preliminär budgetram per verksamhet inom samhällsbyggnadsförvaltningen efter första omgången.

BMN §

Dnr 2018.188

KOMPLETTERINGAR ÅTGÄRDSPLAN LIVSMEDEL

BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT

Bygg- och miljönämnden föreslår att Bygg- och miljönämnden fastställer förslaget till kompletteringar i avvikelse nr 8 i åtgärdsplanen för livsmedel.

BESLUT

Bygg- och miljönämnden beslutar enligt beredningens förslag till beslut.

Bakgrund

Länsstyrelsen i Jämtlands län genomförde den 7 juni 2018 en revision av livsmedelskontrollen som bedrivs av Bygg- och miljönämnden i Ragunda kommun. Förslag till åtgärdsplan för en kvarvarande avvikelse redovisas nu för beslut i nämnden.

BILAGA 3: Kompletteringar i åtgärdsplan för åtgärd 8

BMN §

Dnr: 2019.323

**LOKALA FÖRESKRIFTER FÖR ATT SKYDDA MÄNNISKORS
HÄLSA OCH MILJÖ****FÖRSLAG TILL BESLUT**

Bygg- och miljönämnden fastställer förslaget som sitt och beslutar att sända den på remiss.

Ärendebeskrivning

Under 2019 har bygg- och miljökontoret arbetat med att uppdatera de lokala föreskrifterna för att skydda människors hälsa och miljö. Tidigare föreskrift är fastställd av kommunfullmäktige 2015-04-29 § 26.

Bygg- och miljökontoret har i sin handläggning och utformning av föreskrifterna använt den handledning som SKL framställt. Vid handläggningen har även inhämtats andra kommuners nyligen reviderade förslag

BILAGA 4:

Reviderad ”föreskrift för att skydda människors hälsa och miljö”.

BMN §

Dnr: 2019.229

ANSÖKAN OM BYGGLOV FÖR INREDANDE AV LÄGENHET

Sökande : Ragunda Bygg och Färg AB
Gjurds väg 2
844 31 Stugun

Fastighet : Hammaren 1:17

BEREDNINGENS FÖRSLAG TILL BESLUT

Att Bygg- och miljönämnden beviljar sökt bygglov med stöd av 9 Kap. 30 § Plan- och Bygglagen (2010:900).

Ingen kontrollansvarig krävs för åtgärden. Byggherrens egenkontroll bedöms tillräcklig för att uppfylla kraven.

Separat beslut tas i frågan om startbesked. Beslutet tas enligt bygg- och miljönämndens delegationsordning.

Avgift 7 254 kronor (enl. plan och bygglovstaxa 2011, Kf § 9 2011-04-13). Debiteras på separat faktura.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser bygglov på fastigheten Hammaren 1:17, för inredande av ytterligare bostad i lokaler, som tidigare varit avsedd för handel. I byggnaden finns bostäder i övre plan sedan tidigare. Avsikten är att erbjuda en tvåa med extrarum i markplan. I samband med ombyggnation byts även ventilationsaggregatet ut till ett effektivare.

Byggnadsreglerande bestämmelser

Platsen är inom detaljplanelagt område. För området gällande plan är 23-RAG-2845". För Ragunda kommun som helhet gäller "Översiktsplan Ragunda kommun" med tillägget "Vindkraft i Ragunda".

Utredning

Inom detaljplanen är platsen benämnd som H1 vilket avser handel i ett plan. Aktuell byggnad är uppförd innan detaljplanens framtagande och planbestämmelserna avser tillkommande byggnationer. Sakägare har givits tillfälle att yttra sig över åtgärden. Ingen erinran har inkommit.

Enligt PBL 9 kap 30 §, andra stycket, ska bygglov ges för en åtgärd om det avser inredande av ytterligare bostad eller lokal för handel, trots att åtgärden avviker från detaljplanen

Området är inom riksintresse för kulturmiljövården. Ingen yttre ändring av fasaden kommer utföras så omgivningspåverkan utifrån ett kulturhistoriskt perspektiv blir ringa.

Parkeringsplats löses inom fastigheten, likt sophantering.

Åtgärden bedöms vara förenlig med gällande översiktsplan och ej i konflikt med andra intressen.

Åtgärden bedöms ur allmän synpunkt som lämplig användning av mark- och vattenresurserna enligt Miljöbalken (MB) kap 3 och 4 kap 1-8 §§. Åtgärden anses även uppfylla tillämpliga krav som följer av Plan- och bygglagen (PBL) 2 kap. och 8 kap.

Upplysningar

Lovet innebär inte en rätt att påbörja den sökta åtgärden förrän byggnadsnämnden har gett startbesked enligt PBL 10 kap 3§.

Innan startbesked kan ges ska brandskyddsbeskrivning inkomma.

I detta ärende krävs ingen utstakning.

Sökande erinras om att lovet upphör att gälla om inte åtgärden påbörjats inom 2 år och avslutats inom 5 år, PBL 9 kap 43§.

Enligt PBL 10 kap 5§ ska byggherren se till att varje bygg-, rivnings- och markåtgärd som byggherren utför eller låter utföra genomförs i enlighet med de krav som gäller för åtgärden enligt denna lag eller föreskrifter eller beslut som har meddelats med stöd av lagen.

Ett beslut om att ge bygglov, rivningslov eller marklov får verkställas fyra veckor efter det att beslutet har kungjorts, även om det inte har fått laga kraft, enligt PBL 9 kap 42a§.

Bilaga

Hur man överklagar

Debiteringsunderlag

BMN §

Dnr 2019.209

**ANSÖKAN OM BYGGLOV FÖR UPPFÖRANDE AV
VINDKRAFTANLÄGGNING BESTÅENDE AV SEX
VINDKRAFTVERK**

Sökande : Jämtvind Fjällmarkhöjden AB
Anders Karlssons gata 32
417 55 Göteborg

Fastighet : Munsåker 1:40
Ragunda Böle 2:10

FÖRSLAG TILL BESLUT

Sökt bygglov beviljas. Bygglovsavgiften sätts till **100 440** kronor och debiteras sökanden. Avgiften avser bygglovet förutom avgiften för annonsering vilken debiteras senare.

Sökanden uppmärksammas på att i bygglovet prövas enbart lokalisering, utformning och användning. Frågor av exempelvis teknisk art behandlas via bygganmälan (samråd med upprättande av kontrollplan).

Sökanden uppmärksammas på att byggnationen inte får påbörjas innan bygg- och miljönämnden lämnat startbesked (PBL 10 kap. 4 §).

För att startbesked ska kunna lämnas ska tekniskt samråd hållas. Intyg på certifierad kontrollansvarig lämnades in till bygg- och miljökontoret 2019-04-23 (PBL 10 kap. 9 §).

Sökanden erinras om att lovet upphör att gälla om inte åtgärden påbörjas inom två år och avslutas inom fem år (PBL 9 kap. 43 §)

Ansvaret för att byggnationen utförs enligt plan- och bygglagen (PBL) och att bygg- och miljönämndens föreskrifter följs ligger på den som för egen räkning (byggherren) utför byggnationen.

Ärendebeskrivning

Jämtvind Fjällmarkhöjden AB har hos bygg- och miljönämnden i Ragunda kommun ansökt om bygglov för uppförande av sex vindkraftverk inom fastigheterna Munsåker 1:40 samt Ragunda Böle 2:10. Området där vindkraftverken ska placeras är beläget på Fjällmarkhöjden, en mil väster om Hammarstrand. Kraftverken ska ha en navhöjd på 90 m med en rotordiameter på 120 meter vilket innebär en totalhöjd på under 150 m. De exakta lägena för vindkraftverken får följande koordinater:

SWEREF 99 TM	Nord	Ost
Vindkraftverk 1	6 997 793	555 062
Vindkraftverk 2	6 998 175	555 399
Vindkraftverk 3	6 997 745	555 547
Vindkraftverk 4	6 998 432	555 795
Vindkraftverk 5	6 998 010	555 962
Vindkraftverk 6	6 998 386	556 271

Byggnadsreglerande bestämmelser

Kommunen i sin helhet omfattas av ”Översiktsplan för Ragunda kommun” antagen 2006-04-26 med tillägg ”Vindkraft i Ragunda kommun” antagen 2009-06-16. Det aktuella området är inte detaljplanelagt eller försett med områdesbestämmelser.

Den första augusti 2009 infördes förändringar i både PBL (plan- och bygglagen) och MB (miljöbalken) när det gäller prövning av vindkraft. Enligt den nya lagstiftningen så krävs tillstånd enligt miljöbalken för anläggningar där:

- två eller flera verk där vart och ett av verken, inkl rotorblad, är högre än 150 meter,
- sju eller flera verk där vart och ett, inkl rotorblad, är högre än 120 meter, och
- varje tillkommande verk som tillsammans med redan uppförda innebär att man kommer upp över tillståndsgränsen under a) eller b) eller varje verk som uppförs i en redan tillståndspliktig gruppstation.

Däremot krävs i dessa fall inget bygglov enligt plan- och bygglagen.

I övriga fall så ska vindkraftverk bygglovprövas enligt vad som anges i 16 kap 7 § plan- och bygglagen.

För vindkraftverk mellan 50 och 150 meter ska dessutom anmälan enligt miljöbalken lämnas. Anmälan lämnas till den nämnd i kommunen som sköter tillsynen enligt balken.

Utredning

Det aktuella området är i översiktsplanen beskrivet som ett område inom kommunen som benämns ”gröna områden”. För dessa områden kan större vindkraftsparker tillåtas. Inga etableringar tillåts närmare än 1000 meter från såväl permanent- som fritidshusbebyggelse samt minst 150 meter från allmän väg. Området är beläget i skogsmark med relativt liten risk för konflikter mellan natur- och kulturvärden. Angivna riktlinjer för avstånd till bebyggelse, buller, skuggor, markarbeten, totalhöjd hinderbelysning, hänsyn till rennäringen mm skall beaktas. Samråd med berörd sameby skall ske vid ansökan.

Vägar

Skogsbilvägar finns etablerade upp till vindparken, dessa ska enligt sökande förstärkas och breddas. Nya vägar kommer att byggas till projektområdet, sammanlagt ca 2,5 - 3 kilometer.

Skyddsåtgärder, geohydrologiska förhållanden

Bygg- och miljönämnden har uppmärksammat sökanden på de känsliga geohydrologiska förhållanden som råder i området i och omkring Tjärnviksdalen och som finns beskrivna i översiktsplanen. Sökanden har redovisat att befintlig avvattning för vägarna så långt som det är möjligt kommer att utnyttjas. För att inte påverka de hydrologiska förhållandena med tillrinning eller avrinning kommer vägtrummor att installeras. Vägtrumorna kommer att anläggas med material som skyddar mot erosion och anläggs så att fritt fall inte uppstår, för att inte förhindra att vattenlevande fauna kan röra sig fritt i vattensystemet. Inga i dag synliga avrinningar kommer att beröras. Därför anser de att riskerna för märkbar påverkan av hydrologin kan anses som osannolik. Om det mot förmodan skulle uppstå behov av att hantera grumling eller slamflykt finns skyddsåtgärder föreslagna.

Buller

Sökanden har redovisat bullerberäkningar. Minsta avstånd till bostad/fritidshus bedöms vara 1340 meter. Inga värden bortom 1 000 meter från verken överstiger 40 dB (A). Ljudpåverkan vid denna plats bedöms därmed utifrån beräknade värden klara Naturvårdsverkets riktlinjer för buller från arbetsplatser och vindkraftverk. Bullerberäkning utfördes 2019-03-14 av WindSweden AB i programmet windPRO version 3.2.737.

Skuggor

Sökanden har i ansökan angett antalet timmar som solskuggor kan förekomma vid skuggpåverkade bostäder och redovisar att den faktiska skuggtiden för den mest påverkade störningskänslig bebyggelse är beräknad till max 5 timmar och 38 minuter per år. Beräknat 2013-05-15 i programmet windPRO version 2.8.579. Skuggbilden bedöms inte bli förändrad trots att beräkningarna är från ett tidigare lov.

Ljus/hinderbelysning

Ett vindkraftverk som inklusive rotorn i sitt högsta läge har en höjd som är mellan 110 och 150 meter över mark- eller vattenytan får som alternativ till medelintensivt rött blinkande ljus försees med högintensivt vitt blinkande ljus under skymning, gryning och mörker. Enligt Transportstyrelsens författningssamling (TSFS 2013:9)

Landskapsbild

I samband med upprättandet av kommunens översiktsplan har en studie gjorts avseende vindkraftsetableringarnas påverkan på landskapsbilden. Studien har gjorts inom ett samarbetsprojekt bland sex kommuner och ingår som en del i översiktsplanetillägget ”Vindkraft i Ragunda kommun”. Slutsatsen är att anläggningen samt planerade anläggningar på Fjällmarkshöjden och Granåsen helt klart kommer att synas från Indalsälvens dalgång men att synintrycken bör vägas mot vindkraftverkens närhet till byn Krångede och Krångede kraftverk. Enligt studien kommer anläggningarna att komplettera och förstärka bilden av Krångede som ”Byn som står för kraften” (enligt Vindkraft i Jämtland, A.Bramme-2009). Vindkraftverken kommer således att utgöra nya landmärken som samspelar med befintliga elkraftanläggningar i området. Lokaliseringen har stöd i gällande översiktsplan. Synlighetskarta producerad 2013-06-03 i programmet windPro version 2.8.579, med detta gjordes även ett fotomontage.

Turism

Motsvarande studie har gjorts avseende vindkraftens påverkan på turism- och besöksnäring. Där konstateras att Krångedes attraktionskraft som besöksmål är kopplat till vattenkraftens utbyggnad och till det museum som byggts upp kring denna kraftkälla. Därför ställs frågan om inte vindkraften som förnyelsebar kraftkälla öppnar möjligheten till att produktutveckla besöksmålet.

Friluftsliv, jakt och fiske.

Vindkraftverken bedöms inte ha någon direkt påverkan på tillgängligheten till området eller möjligheten att bedriva jakt. En direkt påverkan är sannolikt genom att upplevelsen av orörd natur och avskildhet kan förändras på grund av konsekvenserna för landskapsbild och ljud.

Fågelinventering

Fågelinventering är utförd under 2018 av Ecocom.

Fladdermusinventering

En rödlistad art av fladdermus kan förekomma. Detta kan innebära att stoppreglering ska användas. En ytterligare inventering ska göras innan eller efter det att vindkraftverken har uppförts för att utreda om stoppreglering ska användas. Inventering utfördes 23 – 24 juli 2018 av Ecocom.

Naturvärdesinventering

Totalt två naturvärdesobjekt, med vardera hög respektive påtagligt naturvärde, identifierades under naturvärdesinventeringen på Fjällmarkhöjden 2018. Båda naturvärdesobjekten är delar av samma tidigare definerade nyckelbiotop. Även om naturvärdesobjekten endast utgör en mindre del av hela nyckelbiotopen bör hänsyn visas i så hög grad som möjligt vid exploatering. Spara om möjligt en buffertzona längs objektens kant in mot de planerade ställplatserna för vindkraftverken, detta för att undvika att värdefulla träd frihuggs och känsliga lavar och svampar drabbas av exempelvis, uttorkning genom en för hög solinstrålning. Fältinventering genomfördes under perioden 9-10 juli 2018 av Ecocom.

Kommunikation

En ny bygglovsansökan inkom till bygg- och miljökontoret 2019-03-15, då tiden för det tidigare beviljade bygglovet löpt ut utan att någon betydande byggnation påbörjats. Bygg- och miljökontoret har under tiden 2019-03-16 till 2019-04-18 haft ärendet på kommunikation till berörda sakägare och myndigheter i enlighet med vad som anges i PBL (plan- och bygglagen) 5 kap 22 §. Ärendet har även kungjorts via annons i lokaltidningarna.

Synpunkter har inkommit enligt nedan

Trafikverket

Trafikverket inkom med ett yttrande 2019-04-16. Trafikverket hänvisar till sitt tidigare yttrande som bifogas samt till komplettering, se nedan.

Trafikverket vill komplettera sitt tidigare inskickade yttrande med att vindkraftverkens tänkta placering **inte** påverkar MobiSIR (järnvägens interna radiolänkförbindelse). Men om placeringen av vindkraftverken kommer att ändras utöver detta ska Trafikverket kontaktas igen för att se att inte MobiSIR påverkas.

Trafikverket vill även tillägga att informationen om ledningar kan nås via en ny länk, <https://trafikverket.ineko.se/se/ledningsarbete-inom-det-statliga-vägområdet>

Ärende

Bygglov för sex vindkraftverk på fastigheterna Munsåker 1:40 och Ragunda-Böle 2:10, Ragunda kommun. Vindkraftverkens totalhöjd kommer att vara max 150 meter. Ligger vid väg 731.

Väg

Trafikverket anser att det är viktigt att tidigt ta fram underlag för infrastruktur vid planering av vindkraftparker. Detta för att kunna planera och lösa transporter av själva verken men även alla övriga transporter till/från området. Vidare är transporter av delar av vindkraftverk långa och i vissa fall mycket tunga vilket kräver dispens

från Trafikverket för att få köra på det allmänna vägnätet. Om åtgärder behöver utföras på det statliga vägnätet kräver det planering i god tillsammans med Trafikverket. Detta för att hinna projektera och ta fram arbetsplaner med mera. Större ombyggnader av vägskäl och förstärkning av vägar kan även bli nödvändiga.

Trafikverket anser att exploitören ska ta fram en så kallad "Transportplan" som får utgöra en viktig grund i kommunikationen med Trafikverket.

Transportplanen kan bland annat visa vilken hamn som ska användas och på vilka vägar vindkraftverken ska transporteras. Trafikverket tillåter inte långa transporter på väg av

vindkraftverken utan istället ska de transporteras med båt till närmast lämpliga hamn. Vidare ska transportplanen visa hur de skrymmande transporterna ska ta sig fram när det gäller bärighet på vägen, radier i

korsningar mm. Vid vägtransporter måste hänsyn tas till hur dessa påverkar framkomligheten (restiderna) för övrig trafik och om trafiksäkerheten påverkas negativt. Trafikverket vill passa på att lyfta fram publikationen 2010:33

Transporter till vindkraftparker – en handbok som finns på www.trafikverket.se

Exploatören bör ta kontakt med Trafikverket redan i tidigt skede för att göra en gemensam bedömning om det

krävs mer omfattande åtgärder för att höja bärigheten eller förbättra vägars linje- och profilstandard. En tidig kontakt underlättar handläggningen av de formella tillstånd som exploitören behöver för att kunna transportera verken till exploateringsområdet. Kontaktperson för övergripande vägfrågor är Kjell-Arne Blom, för driftfrågor Karin Netterman och för transportdispenser Lars Östman. Eventuella överenskommelser mellan Trafikverket och exploitör bör regleras i avtal. Dessa avtal kan upprättas först när en detaljerad transportplan finns framme.

Avtalen bör reglera vem som gör vad, vem som står för finansiering och åtagande för kontroll och besiktning.

Följande frågor bör hanteras i exploatörens samråd med Trafikverket om vägtransportfrågor:

- En redovisning av färdvägar och bärighet för dispenstransporter, som visar att planerade transporter kan komma fram till det planerade vindkraftområdet under förutsättning att identifierade brister åtgärdats.

Formella ansökningar om dispens krävs sedan när dessa transporter blir aktuella.

- Färdvägar som omfattar andra transporter som påtagligt kan påverka vägens livslängd (till exempel grusoch betongtransporter).

- Behov av åtgärder för att höja bärigheten och förbättra vägens plan- och profilstandard.

- Behov av tidigarelagda underhållsåtgärder.

- Vindkraftverkens avstånd till statliga, kommunala och enskilda vägar.

- Preliminära lägen för anslutningar av enskilda tillfarts- och utfartsvägar till allmänna vägar.

Alla kostnader förknippade med breddningar av väg samt tillfälliga anordningar exempelvis demontering och återställande av vägmärken, tillfälliga anordningar i cirkulationsplatser mm får exploatören stå för.

Skyddsavstånd till väg

Enligt Trafikverkets nuvarande riktlinjer ska avståndet mellan vindkraftverk och allmän väg vara minst lika stort som vindkraftsverkets totalhöjd. Forskningsrön från Elforsk har dock visat att iskast kan ske upp till 350 meter från ett vindkraftverk. Trafikverket förordar beräkning enligt formel för "Maximala kastavstånd" : $d=(D+H)\times 1,5$.

Lämpligt avstånd fastställs slutligen efter samråd med Trafikverket och andra berörda parter.

Tillstånd enligt Väglagen

Ny eller ändrad utfart till allmän väg

Nya eller ändrade utfarter till allmän väg kräver tillstånd enligt 39 § Väglagen.

Ansökan kan göras via Trafikverkets hemsida (www.trafikverket.se).

Trafikverket eftersträvar att antalet anslutningar till allmänna vägar begränsas.

Därför ser vi gärna att befintliga anslutningar används om de är lämpliga och att de kan samnyttjas.

Generellt gäller följande vid anslutningar:

- Siktsträcka åt vardera hållet ska vara tillräcklig.
- Vilplan om minst 5 meter och med en lutning på högst 0,2 meter, dvs en plan yta i nivå med vägbanan.

Anslutningen bör även vara så vinkelrät som möjligt mot vägen.

- Utformning av anslutningen enligt villkor.
- Backning och vändning ska kunna ske utanför den allmänna vägen.
- Detaljerade riktlinjer för anslutningen lämnas i samband med eventuellt tillstånd.

Planerade lägen för anslutningar behöver tas fram i ett tidigt skede för att Trafikverket ska kunna göra en preliminär bedömning. Om erforderliga krav på anslutningen inte kan säkerställas kommer tillstånd för anslutning inte att kunna lämnas.

Åtgärder inom vägområdet Tillstånd krävs även av Trafikverket enligt 43 § Väglagen för de åtgärder som kommer att utföras i direkt anslutning till vägområdet som till exempel åtgärder för att höja bärigheten eller förbättra vägars linje- och profilstandard.

Ledningar

När det gäller ledningar hänvisar Trafikverket till publikation 2005:14,

Ledningsarbeten inom vägområdet som

finns på www.trafikverket.se under rubriken publikationer och broschyrer.

Enligt 44§ Väglagen får inom ett

vägområde inte utan trafikverkets tillstånd dras ledningar. Tillstånd inom vägområdet behövs inte när tillstånd

har meddelats enligt annan lag eller författning, dock krävs en anmälan till Trafikverket. Anmälan/ansökan om

att förlägga ny ledning ska göras hos Trafikverket senast fyra veckor innan arbetet avses påbörjas.

Luftfart

Delar av de planerade vindkraftsverken ligger inte inom MSA-ytan (Minimum Sector Altitude) för Åre/Östersund Airport. MSA-ytan består av en cirkel med radien 55 km kring flygplatsen. Detta kan leda till begränsningar för flygtrafiken eller kostnader för omräkning av flygplatsernas start och landningsprocedurer. Det innebär också att Hinderbegränsande ytor (BCL-F ytor) samt Procedurområden kan vara berörda. I en flygplats närområde regleras högsta tillåtna höjd för byggnadsverk av hinderbegränsande ytor (BCL-F ytor). LFV (flygtrafiktjänsten) ska alltid kontaktas eftersom vindkraftverk kan påverka den radioutrustning som krävs för att kunna ta sig mellan flygplatser. De störningar som i första hand kan förutses vad gäller navigerings- och inflygningshjälpmedel och flygradarutrustning är störningar genom reflektion av utsända signaler mot vindkraftverkets torn och rotorblad. De reflekterade signalerna kan ge upphov till felaktig bäringsinformation men även medföra en utsläckning av signalen. Störningens storlek är svår att förutbestämma och är beroende av ett flertal faktorer så som navigeringsutrustningens typ, dess placering, utformning och material samt omgivande terräng. Vindkraftverk placerade inom skyddsområde för navigationsutrustning för luftfarten kan komma att orsaka störning och en noggrann utredning måste göras i varje enskilt fall. När det gäller fristående luftfartsanläggningar ute i terrängen som inte tillhör en flygplats görs denna utredning av LFV i egenskap av sakägare. När det gäller luftfartsanläggningar som tillhör en flygplats (inflygningshjälpmedel) svarar respektive flygplats för utredningen. Uppförande av byggnader eller andra föremål högre än 20 meter kan komma att påverka luftfarten varför en lokaliseringsbedömning ska göras av LFV vid varje enskild etablering. Hindermarkering Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten, TSFS 2010:155 ersätter ”Luftfartstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av byggnader, master och andra föremål”, LFS 2008:47. Den viktigaste skillnaden är att så länge ett föremål markeras enligt den nya föreskriften behövs inget beslut i det enskilda fallet.

Begäran om undantag från TSFS 2010:155, ska den sökande skicka till Transportstyrelsen, Luftfartsavdelningen. Föreskrifter avseende hindermarkering ska tillämpas vid markering av föremål som har en höjd av 45 meter eller högre över mark- eller vattenytan och som är belägna utanför en flygplats fastställda hinderbegränsande ytor. Värt att tänka på är också att vindkraftverk i skogsmiljö kan försvåra Skogsbrandsbekämpning, sjö- och våtmarkskalkning samt skogsgödsling

Järnväg

Vid etablering av master och vindkraftverk behöver hänsyn tas till järnvägsanläggningen och dess trafikering utifrån olika aspekter. Det gäller även vindkraftverk placerade långt ifrån en järnvägsanläggning, då dessa bland annat kan störa Trafikverkets interna telekommunikation. Vindkraftverkens koordinater har skickats inom Trafikverket för interremiss angående radiolänkförbindelser, har ännu inte fått något svar om de ser några problem för MobiSIR systemet i föreslagna positioner. Återkommer så snart svar har kommit. Om lokalisering ändras utöver detta ska det meddelas till Trafikverket för att göra en ny prövning.

Reklam

Reklam bör inte tillåtas på vindkraftverk.

Kommentar

Trafikverket poängterar i alla sammanhang vikten av att få en tidig kontakt med sökande för att samråda kring transporter till vindkraftsanläggningar.

SGU

SGU meddelade 2019-04-16 att de avstår från att svara i ärendet, och hänvisar till vår checklista för planering av infrastrukturprojekt. Den är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida.

https://www.sgu.se/globalassets/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/checklista_infrastruktur_sgu_2017-12-31.pdf

Margareta Hägglund

Margareta Hägglund inkom 2019-04-02 med ett yttrande där hon påpekar att Skogsstyrelsens utredning bör bli klar innan Ragunda Kommun går vidare med bygglovsansökan. Margaretas fastighet kommer påverkas avsevärt av buller från kraftverken vilket hon inte kan acceptera. Margareta skriver även att Jämtvind inte har tillstånd att transportera verken på hennes mark där vägen till parken går. Hon påpekar också att ersättning för nyttjande av vindupptagningsområde inte är reglerat.

Kommentar

Jämtvind svarar att dom har ansökt om förrättning hos Lantmäteriet gällande de 400 meter skogsväg det berör.

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig i ärendet.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät inkom med ett yttrande 2019-04-15 och de har inget att erinra mot upprättat förslag.

Post- och telestyrelsen, PTS.

PTS inkom med ett yttrande 2019-04-02. De meddelade att ingen av operatörerna MSB, TeliaSonera AB, Hi3G Access AB eller Net4Mobility AB har radiolänk i något av områdena.

Kommentar

Om lägesförändringar sker ska en ny förfrågan göras hos Post- och telestyrelsen.

Sametinget

Sametinget inkom med ett yttrande 2019-04-16. De påtalar att Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen samt att bevaka att samiska behov beaktas. Den planerade vindkraftanläggningen ligger inom ej gränsbestämt vinterbetesland och i närheten av en riksintressant flyttled för rennäringen. De anser att de kumulativa effekterna för berörda samebyar måste vägas in. Vindkraftsanläggningar kan bara genomföras om samiska behov beaktas. Utbyggnaden får heller inte påverka de samiska näringarna negativt utan försiktighetsprincipen bör gälla när en sameby har påbörjade vindkraftsprojekt inom sina betesmarker.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har ännu inte inkommit med ett yttrande.

Kommentar

2019-03-20 inkom skogsstyrelsen med kopia av **Förbud mot åtgärder som riskerar att väsentligt försämra miljön**. Som berör Ragunda-Böle 1:41, det är i närheten av de två vindkraftsparker Storrisberget och Fjällmarkhöjden.

Länsstyrelsen Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jämtlands län meddelade 2019-05-03 att varken djur- och miljöenheten eller samhällsbyggnadsenheten på Länsstyrelsen yttrar sig i den här typen av ärenden.

Försvarmakten

Försvarmakten inkom med ett yttrande 2019-03-26 där de framför att de inte har något att erinra i rubricerat ärende.

Avgift

Enligt plan- och bygglagen 11 kap 5 § så har bygg- och miljönämnden rätt att ta avgift i ärendet angående lov och förhandsbesked och i sådana ärenden som föranleds av en bygganmälan eller rivningsanmälan. Bygg- och miljönämnden har fastställt en taxa för vindkraftsetablering ”Justering av gällande bygglovstaxa 2011” (Kf § 9 2011-04-13)

En 20 % reduktion av priset görs då det enligt tabell 6 i taxan räknas som förnyelse av lov.

Bygglovsavgift har beräknats utifrån fastställd taxa och uppgår till **100 440** kronor. Dessutom tillkommer avgift för annonsering.

BMN §

Dnr 2019.210

**ANSÖKAN OM BYGGLOV FÖR UPPFÖRANDE AV
VINDKRAFTANLÄGGNING BESTÅENDE AV SEX
VINDKRAFTVERK**

Sökande : Hjortronblomman vindkraft AB
Anders Karlssons gata 32
417 55 Göteborg

Fastighet : Ragunda Böle 1:11
Ragunda Böle 1:59

FÖRSLAG TILL BESLUT

Sökt bygglov beviljas. Bygglovsavgiften sätts till **100 440** kronor och debiteras sökanden. Avgiften avser bygglovet förutom avgiften för annonsering vilken debiteras senare.

Sökanden uppmärksammas på att i bygglovet prövas enbart lokalisering, utformning och användning. Frågor av exempelvis teknisk art behandlas via bygganmälan (samråd med upprättande av kontrollplan).

Sökanden uppmärksammas på att byggnationen inte får påbörjas innan bygg- och miljönämnden lämnat startbesked (PBL 10 kap. 4 §).

För att startbesked ska kunna lämnas ska tekniskt samråd hållas. Intyg på certifierad kontrollansvarig lämnades in till bygg- och miljökontoret 2019-04-23 (PBL 10 kap. 9 §).

Sökanden erinras om att lovet upphör att gälla om inte åtgärden påbörjas inom två år och avslutas inom fem år (PBL 9 kap. 43 §)

Ansvaret för att byggnationen utförs enligt plan- och bygglagen (PBL) och att bygg- och miljönämndens föreskrifter följs ligger på den som för egen räkning (byggherren) utför byggnationen.

Ärendebeskrivning

Hjortronblomman vindkraft AB har hos bygg- och miljönämnden i Ragunda kommun ansökt om bygglov för uppförande av sex vindkraftverk inom fastigheterna Ragunda Böle 1:11 samt Ragunda Böle 1:59. Området där vindkraftverken ska placeras är beläget på Storrisberget, en mil väster om Hammarstrand. Kraftverken ska ha en navhöjd på 90 m med en rotordiameter på 120 meter vilket innebär en totalhöjd på under 150 m. De exakta lägena för vindkraftverken får följande koordinater:

SWEREF 99 TM	Nord	Ost
Vindkraftverk 1	6 997 910	553 448
Vindkraftverk 2	6 998 096	552 831
Vindkraftverk 3	6 998 314	553 102
Vindkraftverk 4	6 997 609	552 870
Vindkraftverk 5	6 998 074	552 455
Vindkraftverk 6	6 997 492	553 311

Byggnadsreglerande bestämmelser

Kommunen i sin helhet omfattas av ”Översiktsplan för Ragunda kommun” antagen 2006-04-26 med tillägg ”Vindkraft i Ragunda kommun” antagen 2009-06-16. Det aktuella området är inte detaljplanelagt eller försett med områdesbestämmelser.

Den första augusti 2009 infördes förändringar i både PBL (plan- och bygglagen) och MB (miljöbalken) när det gäller prövning av vindkraft. Enligt den nya lagstiftningen så krävs tillstånd enligt miljöbalken för anläggningar där:

- två eller flera verk där vart och ett av verken, inkl rotorblad, är högre än 150 meter,
- sju eller flera verk där vart och ett, inkl rotorblad, är högre än 120 meter, och
- varje tillkommande verk som tillsammans med redan uppförda innebär att man kommer upp över tillståndsgränsen under a) eller b) eller varje verk som uppförs i en redan tillståndspliktig gruppstation.

Däremot krävs i dessa fall inget bygglov enligt plan- och bygglagen.

I övriga fall så ska vindkraftverk bygglovprövas enligt vad som anges i 16 kap 7 § plan- och bygglagen.

För vindkraftverk mellan 50 och 150 meter ska dessutom anmälan enligt miljöbalken lämnas. Anmälan lämnas till den nämnd i kommunen som sköter tillsynen enligt balken.

Utredning

Det aktuella området är i översiktsplanen beskrivet som ett område inom kommunen som benämns ”gröna områden”. För dessa områden kan större vindkraftsparker tillåtas. Inga etableringar tillåts närmare än 1000 meter från såväl permanent- som fritidshusbebyggelse samt minst 150 meter från allmän väg. Området är beläget i skogsmark med relativt liten risk för konflikter mellan natur- och kulturvärden. Angivna riktlinjer för avstånd till bebyggelse, buller, skuggor, markarbeten, totalhöjd hinderbelysning, hänsyn till rennäringen mm skall beaktas. Samråd med berörd sameby skall ske vid ansökan.

Vägar

Skogsbilvägar finns etablerade upp till vindparken, dessa ska enligt sökande förstärkas och breddas.

Skyddsåtgärder, geohydrologiska förhållanden

Bygg- och miljönämnden har uppmärksammat sökanden på de känsliga geohydrologiska förhållanden som råder i området i och omkring Tjärnviksdalen och som finns beskrivna i översiktsplanen. Sökanden har inför tidigare beslut lämnat kompletterande handlingar där man anger att vattenavledningen från anläggningen ska ske efter befintliga diken längs tillfartsvägen för att mynna i Koviken. Den för Tjärnviksdalen känsliga Arvtjärnsbäcken kommer enligt sökanden inte att påverkas. De förhållanden som tidigare redovisats har inte förändrats. Verksplatser är färdiggjorda och vägarna är dragna, vägarna ska förstärkas.

Buller

Sökanden har redovisat bullerberäkningar på närmast liggande byggnader. Enligt redovisad bullerberäkning, så klaras Naturvårdsverkets riktlinjer för buller under driftsfasen för närmast befintliga bebyggelse (en jaktstuga), fastigheten Munsåker 1:40. Bullerberäkning utfördes 2019-03-14 av WindSweden AB i programmet windPRO version 3.2.737.

Skuggor

Sökanden har i ansökan angett antalet timmar som solskuggor kan förekomma vid skuggpåverkade bostäder och redovisar att den faktiska skuggtiden för den mest påverkade störningskänslig bebyggelse är beräknad till max 2 timmar och 42 minuter per år. Beräknat 2011-02-05 i programmet winPRO version 2.7.473. Skuggbilden bedöms inte bli förändrad trots att beräkningarna är från ett tidigare lov.

Ljus/hinderbelysning

Ett vindkraftverk som inklusive rotorn i sitt högsta läge har en höjd som är mellan 110 och 150 meter över mark- eller vattenytan får som alternativ till medelintensivt rött blinkande ljus fördes med högintensivt vitt blinkande ljus under skymning, gryning och mörker. Enligt Transportstyrelsens författningssamling (TSFS 2013:9)

Landskapsbild

I samband med upprättandet av kommunens översiktsplan har en studie gjorts avseende vindkraftsetableringarnas påverkan på landskapsbilden. Studien har gjorts inom ett samarbetsprojekt bland sex kommuner och ingår som en del i översiktsplanetillägget ”Vindkraft i Ragunda kommun”. Slutsatsen är att anläggningen samt planerade anläggningar på Fjällmarkshöjden och Granåsen helt klart kommer att synas från Indalsälvens dalgång men att synintrycken bör vägas mot vindkraftverkens närhet till byn Krångede och Krångede kraftverk. Enligt studien kommer anläggningarna att komplettera och förstärka bilden av Krångede som ”Byn som står för kraften” (enligt Vindkraft i Jämtland, A.Bramme-2009). Vindkraftverken kommer således att utgöra nya landmärken som samspelar med befintliga elkraftanläggningar i området. Lokaliseringen har stöd i gällande översiktsplan. Synlighetskarta producerad 2010-01-25 i programmet windPro version 2.8.579, med detta gjordes även ett fotomontage

Turism

Motsvarande studie har gjorts avseende vindkraftens påverkan på turism- och besöksnäring. Där konstateras att Krångedes attraktionskraft som besöksmål är kopplat till vattenkraftens utbyggnad och till det museum som byggts upp kring denna kraftkälla. Därför ställs frågan om inte vindkraften som förnyelsebar kraftkälla öppnar möjligheten till att produktutveckla besöksmålet.

Friluftsliv, jakt och fiske.

Vindkraftverken bedöms inte ha någon direkt påverkan på tillgängligheten till området eller möjligheten att bedriva jakt. En direkt påverkan är sannolikt genom att upplevelsen av orörd natur och avskildhet kan förändras på grund av konsekvenserna för landskapsbild och ljud.

Fågelinventering

Fågelinventering är utförd under 2018 av Ecocom.

Fladdermusinventering

En rödlistad art av fladdermus kan förekomma. Detta kan innebära att stoppreglering ska användas. En ytterligare inventering ska göras innan eller efter det att vindkraftverken har uppförts. Inventering utfördes 2018-11-12 av Ecocom.

Kommunikation

En ny bygglovsansökan inkom till bygg- och miljökontoret 2019-03-15, då tiden för det tidigare beviljade bygglovets löpt ut utan att någon betydande byggnation påbörjats. Bygg- och miljökontoret har under tiden 2019-03-16 till 2019-04-18 haft ärendet på kommunikation till berörda sakägare och myndigheter i enlighet med vad som anges i PBL (plan- och bygglagen) 5 kap 22 §. Ärendet har även kungjorts via annons i lokaltidningarna.

Synpunkter har inkommit enligt nedan

Trafikverket

Trafikverket inkom med ett yttrande 2019-04-16. Trafikverket hänvisar till sitt tidigare yttrande som bifogas samt till komplettering, se nedan.

Trafikverket vill komplettera sitt tidigare inskickade yttrande med att vindkraftverkens tänkta placering **inte** påverkar MobiSIR (järnvägens interna radiolänkförbindelse). Men om placeringen av vindkraftverken kommer att ändras utöver detta ska Trafikverket kontaktas igen för att se att inte MobiSIR påverkas.

Trafikverket vill även tillägga att informationen om ledningar kan nås via en ny länk, <https://trafikverket.ineko.se/se/ledningsarbete-inom-det-statliga-vägområdet>

Ärende

Bygglov för sex vindkraftverk på fastigheterna Ragunda-Böle 1:11 och Ragunda-Böle 1:59, Ragunda kommun. Vindkraftverkens totalhöjd kommer att vara max 150 meter. Ligger vid väg 731.

Väg

Trafikverket anser att det är viktigt att tidigt ta fram underlag för infrastruktur vid planering av vindkraftparker. Detta för att kunna planera och lösa transporter av själva verken men även alla övriga transporter till/från området. Vidare är transporter av delar av vindkraftverk långa och i vissa fall mycket tunga vilket kräver dispens

från Trafikverket för att få köra på det allmänna vägnätet. Om åtgärder behöver utföras på det statliga vägnätet kräver det planering i god tillsammans med Trafikverket. Detta för att hinna projektera och ta fram arbetsplaner med mera. Större ombyggnader av vägskäl och förstärkning av vägar kan även bli nödvändiga.

Trafikverket anser att exploitören ska ta fram en så kallad "Transportplan" som får utgöra en viktig grund i kommunikationen med Trafikverket.

Transportplanen kan bland annat visa vilken hamn som ska användas och på vilka vägar vindkraftverken ska transporteras. Trafikverket tillåter inte långa transporter på väg av

vindkraftverken utan istället ska de transporteras med båt till närmast lämpliga hamn. Vidare ska transportplanen visa hur de skrymmande transporterna ska ta sig fram när det gäller bärighet på vägen, radier i

korsningar mm. Vid vägtransporter måste hänsyn tas till hur dessa påverkar framkomligheten (restiderna) för övrig trafik och om trafiksäkerheten påverkas negativt. Trafikverket vill passa på att lyfta fram publikationen 2010:33

Transporter till vindkraftparker – en handbok som finns på www.trafikverket.se

Exploatören bör ta kontakt med Trafikverket redan i tidigt skede för att göra en gemensam bedömning om det krävs mer omfattande åtgärder för att höja bärigheten eller förbättra vägars linje- och profilstandard. En tidig kontakt underlättar handläggningen av de formella tillstånd som exploitören behöver för att kunna transportera verken till exploateringsområdet. Kontaktperson för övergripande vägfrågor är Kjell-Arne Blom, för driftfrågor Karin Netterman och för transportdispenser Lars Östman.

Eventuella överenskommelser mellan Trafikverket och exploatör bör regleras i avtal. Dessa avtal kan upprättas först när en detaljerad transportplan finns framme. Avtalen bör reglera vem som gör vad, vem som står för finansiering och åtagande för kontroll och besiktning.

Följande frågor bör hanteras i exploatörens samråd med Trafikverket om vägtransportfrågor:

- En redovisning av färdvägar och bärighet för dispenstransporter, som visar att planerade transporter kan komma fram till det planerade vindkraftområdet under förutsättning att identifierade brister åtgärdats.

Formella ansökningar om dispens krävs sedan när dessa transporter blir aktuella.

- Färdvägar som omfattar andra transporter som påtagligt kan påverka vägens livslängd (till exempel grusoch betongtransporter).
- Behov av åtgärder för att höja bärigheten och förbättra vägens plan- och profilstandard.
- Behov av tidigarelagda underhållsåtgärder.
- Vindkraftverkens avstånd till statliga, kommunala och enskilda vägar.
- Preliminära lägen för anslutningar av enskilda tillfarts- och utfartsvägar till allmänna vägar.

Alla kostnader förknippade med breddningar av väg samt tillfälliga anordningar exempelvis demontering och återställande av vägmärken, tillfälliga anordningar i cirkulationsplatser mm får exploatören stå för.

Skyddsavstånd till väg

Enligt Trafikverkets nuvarande riktlinjer ska avståndet mellan vindkraftverk och allmän väg vara minst lika stort som vindkraftsverkets totalhöjd. Forskningsrön från Elforsk har dock visat att iskast kan ske upp till 350 meter från ett vindkraftverk. Trafikverket förordar beräkning enligt formel för "Maximala kastavstånd" : $d=(D+H)\times 1,5$.

Lämpligt avstånd fastställs slutligen efter samråd med Trafikverket och andra berörda parter.

Tillstånd enligt Väglagen

Ny eller ändrad utfart till allmän väg

Nya eller ändrade utfarter till allmän väg kräver tillstånd enligt 39 § Väglagen.

Ansökan kan göras via Trafikverkets hemsida (www.trafikverket.se).

Trafikverket eftersträvar att antalet anslutningar till allmänna vägar begränsas.

Därför ser vi gärna att befintliga anslutningar används om de är lämpliga och att de kan samnyttjas.

Generellt gäller följande vid anslutningar:

- Siktsträcka åt vardera hållet ska vara tillräcklig.
- Vilplan om minst 5 meter och med en lutning på högst 0,2 meter, dvs en plan yta i nivå med vägbanan.

Anslutningen bör även vara så vinkelrät som möjligt mot vägen.

- Utformning av anslutningen enligt villkor.
- Backning och vändning ska kunna ske utanför den allmänna vägen.
- Detaljerade riktlinjer för anslutningen lämnas i samband med eventuellt tillstånd.

Planerade lägen för anslutningar behöver tas fram i ett tidigt skede för att Trafikverket ska kunna göra en preliminär bedömning. Om erforderliga krav på anslutningen inte kan säkerställas kommer tillstånd för anslutning inte att kunna lämnas.

Åtgärder inom vägområdet Tillstånd krävs även av Trafikverket enligt 43 § Väglagen för de åtgärder som kommer att utföras i direkt anslutning till vägområdet som till exempel åtgärder för att höja bärigheten eller förbättra vägars linje- och profilstandard.

Ledningar

När det gäller ledningar hänvisar Trafikverket till publikation 2005:14, Ledningsarbeten inom vägområdet som finns på www.trafikverket.se under rubriken publikationer och broschyrer.

Enligt 44§ Väglagen får inom ett

vägområde inte utan trafikverkets tillstånd dras ledningar. Tillstånd inom vägområdet behövs inte när tillstånd

har meddelats enligt annan lag eller författning, dock krävs en anmälan till Trafikverket. Anmälan/ansökan om

att förlägga ny ledning ska göras hos Trafikverket senast fyra veckor innan arbetet avses påbörjas.

Luftfart

Delar av de planerade vindkraftsverken ligger inte inom MSA-ytan (Minimum Sector Altitude) för Åre/Östersund Airport. MSA-ytan består av en cirkel med radien 55 km kring flygplatsen. Detta kan leda till begränsningar för flygtrafiken eller kostnader för omräkning av flygplatsernas start och landningsprocedurer.

Det innebär också att Hinderbegränsande ytor (BCL-F ytor) samt Procedurområden kan vara berörda. I en flygplats närområde regleras högsta tillåtna höjd för byggnadsverk av hinderbegränsande ytor (BCL-F ytor).

LFV (flygtrafiktjänsten) ska alltid kontaktas eftersom vindkraftverk kan påverka den radioutrustning som krävs för att kunna ta sig mellan flygplatser. De störningar som i första hand kan förutses vad gäller navigerings- och inflygningshjälpmedel och flygradarutrustning är störningar genom reflektion av utsända signaler mot vindkraftverkets torn och rotorblad. De reflekterade signalerna kan ge upphov till felaktig bäringsinformation men även medföra en utsläckning av signalen. Störningens storlek är svår att förutbestämma och är beroende av

ett flertal faktorer så som navigeringsutrustningens typ, dess placering, utformning och material samt omgivande terräng. Vindkraftverk placerade inom skyddsområde för navigationsutrustning för luftfarten kan komma att orsaka störning och en noggrann utredning måste göras i varje enskilt fall. När det gäller fristående luftfartsanläggningar ute i terrängen som inte tillhör en flygplats görs denna utredning av LFV i egenskap av sakägare. När det gäller luftfartsanläggningar som tillhör en flygplats (inflygningshjälpmedel) svarar respektive flygplats för utredningen. Uppförande av byggnader eller andra föremål högre än 20 meter kan komma att påverka luftfarten varför en lokaliseringsbedömning ska göras av LFV vid varje enskild etablering. Hindermarkering Transportstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av föremål som kan utgöra en fara för luftfarten, TSFS 2010:155 ersätter "Luftfartstyrelsens föreskrifter och allmänna råd om markering av byggnader, master och andra föremål", LFS 2008:47.

Den viktigaste skillnaden är att så länge ett föremål markeras enligt den nya föreskriften behövs inget beslut i det enskilda fallet. Begäran om undantag från TSFS 2010:155, ska den sökande skicka till Transportstyrelsen, Luftfartsavdelningen. Föreskrifter avseende hindermarkering ska tillämpas vid markering av föremål som har en höjd av 45 meter eller högre över mark- eller vattenytan och som är belägna utanför en flygplats fastställda hinderbegränsande ytor. Värt att tänka på är också att vindkraftverk i skogsmiljö kan försvåra Skogsbrandsbekämpning, sjö- och våtmarkskalkning samt skogsgödsling.

Järnväg

Vid etablering av master och vindkraftverk behöver hänsyn tas till järnvägsanläggningen och dess trafikering utifrån olika aspekter. Det gäller även vindkraftverk placerade långt ifrån en järnvägsanläggning, då dessa bland annat kan störa Trafikverkets interna telekommunikation. Vindkraftverkens koordinater har skickats inom Trafikverket för interremiss angående radiolänkförbindelser, har ännu inte fått något svar om de ser några problem för MobiSIR systemet i föreslagna positioner. Återkommer så snart svar har kommit. Om lokalisering ändras utöver detta ska det meddelas till Trafikverket för att göra en ny prövning.

Reklam

Reklam bör inte tillåtas på vindkraftverk.

Kommentar

Trafikverket poängterar i alla sammanhang vikten av att få en tidig kontakt med sökande för att samråda kring transporter till vindkraftsanläggningar.

SGU

SGU meddelade 2019-04-16 att de avstår från att svara i ärendet, och hänvisar till vår checklista för planering av infrastrukturprojekt. Den är till hjälp för att hitta till relevant information på vår hemsida.

https://www.sgu.se/globalassets/samhallsplanering/planering-och-markanvandning/checklista_infrastruktur_sgu_2017-12-31.pdf

Naturvårdsverket

Naturvårdsverket avstår från att yttra sig i ärendet.

Svenska Kraftnät

Svenska Kraftnät inkom med ett yttrande 2019-04-15 och de har inget att erinra mot upprättat förslag.

Post- och telestyrelsen, PTS.

PTS inkom med ett yttrande 2019-04-02. De meddelade att ingen av operatörerna MSB, TeliaSonera AB, Hi3G Access AB eller Net4Mobility AB har radiolänk i något av områdena.

Kommentar

Om lägesförändringar sker ska en ny förfrågan göras hos Post- och telestyrelsen.

Sametinget

Sametinget inkom med ett yttrande 2019-04-16. De påtalar att Sametingets uppgift är att medverka i samhällsplaneringen samt att bevaka att samiska behov beaktas. Den planerade vindkraftanläggningen ligger inom ej gränsbestämt vinterbetesland och i närheten av en riksintressant flyttled för rennäringen. De anser att de kumulativa effekterna för berörda samebyar måste vägas in. Vindkraftsanläggningar kan bara genomföras om samiska behov beaktas. Utbyggnaden får heller inte påverka de samiska näringarna negativt utan försiktighetsprincipen bör gälla när en sameby har påbörjade vindkraftsprojekt inom sina betesmarker.

Skogsstyrelsen

Skogsstyrelsen har ännu inte inkommit med ett yttrande.

Kommentar

2019-03-20 inkom skogsstyrelsen med kopia av **Förbud mot åtgärder som riskerar att väsentligt försämra miljön**. Som berör Ragunda-Böle 1:41, det är i närheten av de två vindkraftsparker Storrisberget och Fjällmarkhöjden.

Länsstyrelsen Jämtlands län

Länsstyrelsen i Jämtlands län meddelade 2019-05-03 att varken djur- och miljöenheten eller samhällsbyggnadsenheten på Länsstyrelsen yttrar sig i den här typen av ärenden.

Försvarsmakten

Försvarsmakten inkom med ett yttrande 2019-03-26 där de framför att de inte har något att erinra i rubricerat ärende.

Avgift

Enligt plan- och bygglagen 11 kap 5 § så har bygg- och miljönämnden rätt att ta avgift i ärendet angående lov och förhandsbesked och i sådana ärenden som föranleds av en bygganmälan eller rivningsanmälan. Bygg- och miljönämnden har fastställt en taxa för vindkraftsetablering ”Justering av gällande bygglovstaxa 2011” (Kf § 9 2011-04-13)

En 20 % reduktion av priset görs då det enligt tabell 6 i taxan räknas som förnyelse av lov.

Bygglovsavgift har beräknats utifrån fastställd taxa och uppgår till **100 440** kronor. Dessutom tillkommer avgift för annonsering.

BMN §

Dnr: 2019.425

**ANSÖKAN OM STRANDSKYDDSDISPENS FÖR FLYTT AV
TOMBOLLABYGGNAD/KIOSKBYGGNAD**

Sökande : Fors Hembygdsförening
Lötan Pelles väg 115
844 93 Bispgården

Fastighet : Bispgården 1:155

FÖRSLAG TILL BESLUT

Väntar på tjänstemannautlåtande.

Avgift **3 413** kronor (enl. plan- och bygglovstaxa 2011, Kf §9 2011-04-13)

Sökande erinras om att beslutet endast avser den dispens som kommunen kan medge med stöd av 7 kap, 18b § miljöbalken.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser flytt av tombollabyggnad/kioskbyggnad vid Gerålungs dansbana. Byggnaden är i dagsläget i väldigt dåligt skick och håller på att glida ner i ån. Den ska därför flyttas några meter längre bort från ån.

Byggnadsreglerande bestämmelser

Platsen är belägen utanför detaljplanelagt område. För Ragunda kommun som helhet gäller "Översiktsplan Ragunda kommun" med tillägget "Vindkraft i Ragunda".

Utredning

Då platsen omfattas av strandskyddsdispens ska ett tjänstemannautlåtande lämnas. Platsen är känd sedan tidigare och det antas att tjänstemannautlåtandet ska visa på förutsättning för att bevilja strandskyddsdispens.

BMN §

Dnr: 2019.430

**ANSÖKAN OM STRANDSKYDDSDISPENS FÖR
UPPFÖRANDE AV FÖRRÅDSBYGGNAD**

Sökande: Vattenfall Indalsälven AB
Bispgården

Fastighet: Näverede 1:26

FÖRSLAG TILL BESLUT

Väntar på tjänstemannautlåtande.

Avgift **3 413** kronor (enl. plan- och bygglovstaxa 2011, Kf §9 2011-04-13)

Sökande erinras om att beslutet endast avser den dispens som kommunen kan medge med stöd av 7 kap, 18b § miljöbalken.

Ärendebeskrivning

Ansökan avser strandskyddsdispens för uppförande av en 216 m² förrådsbyggnad på fastigheten Näverede 1:26.

Byggnadsreglerande bestämmelser

Platsen är belägen utanför detaljplanelagt område. För Ragunda kommun som helhet gäller "Översiktsplan Ragunda kommun" med tillägget "Vindkraft i Ragunda".

Utredning

Då platsen omfattas av strandskyddsdispens ska ett tjänstemannautlåtande lämnas. Platsen är känd sedan tidigare och det antas att tjänstemannautlåtandet ska visa på förutsättning för att bevilja strandskyddsdispens.